

בַּהֲהוּיָא שְׁעֵתָא, אֲתַעַר רוּחִיהָ דְּהֵהוּא סְבָא,
 רְשׁוּתָא שְׂאִיל, וְנַחֲתָא, קָרָא קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְכָל רְתִיכּוּי וּמְשָׁרְיִיתִיהָ, וּמְלֻכִּיהוּן
 בְּרָאשֵׁיהוּן. וְנַחֲתוּ כְּלֵהוּ עִם יַעֲקֹב וְעִם
 שְׁבַטוּהִי. שְׁבַטִין נַחֲתוּ חֵיין עִם אָבוּהוּן,
 וּשְׁבַטִין נַחֲתוּ מֵתִים עִם אָבוּהוּן, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
 מִצְרַיִמָּה וְגו' וְכַתִּיב רְאוּבֵן שְׁמַעוֹן לֵוִי וְגו'.
 וְתָא חֲזִי, מֵתִים הוּוּ, וְנַחֲתוּ, וְכַתִּיב וַיּוֹסֶף הָיָה
 בְּמִצְרַיִם. אָמַר רַבִּי אַבְא, בַּהֲיֵי אֲתַקְרִי (תהלים ק"ג)
 פְּרַחֵם אָב עַל בְּנִים.

בַּאוּתָּהּ שְׁעָה הַתְּעוֹרְרָה רוּחַ שֶׁל
 אוֹתוֹ הַזָּקֵן, בְּקֶשׁ רְשׁוּת וַיְרַד.
 קָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכָל
 מְרַפְבוֹתָיו וּמַחְנֻנָתָיו וּמְלֻכִּיהֶם
 בְּרָאשֵׁיהֶם, וַיְרַדוּ כָלֶם עִם יַעֲקֹב
 וְעִם שְׁבַטָיו. שְׁבַטִים יָרְדוּ חֵיִים
 עִם אָבִיהֶם, וּשְׁבַטִים יָרְדוּ מֵתִים
 עִם אָבִיהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאֵלֶּה
 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
 מִצְרַיִמָּה וְגו', וְכַתוּב רְאוּבֵן
 שְׁמַעוֹן לֵוִי וְגו'. וְכַתוּב וַיּוֹסֶף
 הָיָה בְּמִצְרַיִם. אָמַר רַבִּי אַבְא,
 בְּזֵה נִקְרָא (תהלים קג) פְּרַחֵם אָב
 עַל בְּנִים.

רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם הָיָה אֲזִיל בְּאַרְחָא וְרַבִּי
 אַבְא הָיָה עֲמִיהָ עָאלוּ לְחַד אֲתָרָא וּבְתוּ
 תַמְן. אֲכָלוּ כַד פְּעוּ לְמִשְׁכַּב שְׁוֵו רִישֵׁיהוּן
 בַּהֲהוּא תֵּלָא דְאַרְעָא דְהָיָה חַד קְבָרָא תַמְן עַד
 לֹא דְמִיכוּ קְרָא חַד קְלָא מִן קְבָרָא אָמַר זְרַעָא
 לְאַרְעָא אֲזֵלָא. תְּרִיסַר שְׁנִין הָיָה (דף ט"ז ע"ב) דְּלֹא
 אֲתַעְרִית בַּר הַאֲיִדְנָא דְפְּרָצוּפָא דְבְּרִי חַמִּינָא
 הַכָּא.

רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם הָיָה הוֹלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ, וְרַבִּי אַבְא הָיָה עִמּוֹ.
 נִכְנְסוּ לְמִקּוֹם אֶחָד וְלָנוּ שָׁם.
 אֲכָלוּ. פְּשָׁרְצוּ לְשַׁפְּב, שְׁמוֹ
 רֵאשֵׁם בְּאוֹתוֹ תַל שֶׁל הָאֲרִץ
 שְׁהִיָּה שָׁם קְבָר אֶחָד. עַד שֶׁלֹּא
 נִרְדְּמוּ, קָרָא קוֹל אֶחָד מֵהַקְּבָר
 וְאָמַר, הִנְרַע שְׁלִי הוֹלֵךְ לְאַדְמָה.
 שְׁתִּים עֲשָׂרָה שָׁנָה הָיָה שֶׁלֹּא
 הַתְּעוֹרְרָתִי פְּרַט לְעַכְשָׁו,
 שְׁפָרְצוּף בְּנֵי אֲנִי רוּאָה כְּאֵן.
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי אֲתָה?
 אָמַר לוֹ, אֲנִי יְהוּדִי, וְאֲנִי יוֹשֵׁב
 גְזוּף, שְׂאִינִי יְכוּל לְהַפְּגִס מִשׁוּם
 אוֹתוֹ צַעַר שֶׁל שְׁנֵי שְׁגָנֵב אוֹתוֹ
 גוֹי כְּשֶׁהָיָה קָטָן וּמְלָקָה אוֹתוֹ
 כָּל יוֹם, וְהַצַּעַר שֶׁלִּי דוֹחָה אוֹתִי
 מִלְּהַפְּגִס לְמִקּוּמִי, וּבְמִקּוֹם זֶה
 לֹא הַתְּעוֹרְרָתִי פְּרַט לְעַכְשָׁו.
 אָמַר לוֹ, וְאַתָּם הָאֵם יוֹדְעִים
 בְּצַעַר הַחַיִּים? אָמַר לוֹ, נִשְׁבַּע
 בְּשֵׁר הַקְּבָר, אִם לֹא בְּקִשְׁוֹתֵינוּ
 עַל הַחַיִּים, לֹא הָיוּ עוֹמְדִים
 אֲפֹלוּ חֲצִי יוֹם בְּעוֹלָם, וְעַכְשָׁו
 הַתְּעוֹרְרָתִי כְּאֵן, שְׁהִיוּ אוֹמְרִים
 לִי בְּכָל יוֹם שְׁבַמְהֵרָה יָבֵא לְכָאן
 בְּנֵי, וְלֹא יִדְעָתִי אִם בְּחַיִּים אוֹ
 בְּמוֹת.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן אַתָּה. אָמַר לִיָּה יוּדָאִי
 אַנָּא, וְאַנָּא יְתִיב נְזִיפָא, דְּאַנָּא לֹא יְכִילָנָא
 לְמִיעַל, בְּגִין הַהוּא צַעְרָא דְבְּרִי, דְּגַנְבִּיהָ הַהוּא
 עוֹבֵד פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, כַּד אִיהוּ הָיָה זְעִירָא,
 וְאַלְקִי לִיָּה כָּל יוּמָא, וְצַעְרָא דִּילִיָּה דְּחִי לִי
 לְמִיעַל בְּדוֹכְתָאִי, וּבַהֲיֵי אֲתָרָא לֹא אֲתַעְרִית,
 בַּר הַאֲיִדְנָא.

אָמַר לִיָּה וְאַתּוֹן יְדַעִין בְּצַעְרָא דְּחַיִּי. אָמַר לִיָּה,
 שְׁרִי קְבָרִי, אִי לָאוּ בְּעוֹתָא דִּילָן עַל חַיִּי,
 לֹא יְתַקְיָמוּן פְּלָגוֹת יוּמָא (נ"א בְּעִלְמָא), וְהַאֲיִדְנָא
 אֲתַעְרִית הַכָּא, דְּהוּוּ אֲמַרִין לִי כָּל יוּמָא,
 דְּלַעְגָּלָא יִיתִי בְּרִי הַכָּא, וְלֹא יִדְעָנָא אִי בְּחַיִּי
 אִי בְּמוֹתָא.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, מַה

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, מָאִי עֲבִידְתִּיכוּ בַּהֲהוּא

עֲלֵמָא. אַתְרַגִּישׁ קַבְרָא, וְאָמַר, אֲזִילוּ קוּמוּ, דְּהָאִידְנָא יִלְקוּן לְבָרִי, תְּוֹהוּ, וְעָרְקוּ מִתַּמָּן כְּפַלְגוֹת מִיל, יִתְּבוּ עַד דְּנִהִיר צַפְרָא. קָמוּ לְמִיזַל, חָמוּ חַד בַּר נָשׁ, דְּהוּה רָהִיט וְעָרַק, וְהוּה שְׁתִית דְּמָא אַכְתַּפוּי, אַחְדוּ בֵּיה, וְסַח לְהוּ עוֹבְדָא, אָמְרוּ לִיה מַה שְּׁמַךְ. אָמַר לְהוּ, לְחַמָּא בַר לִינְאִי. אָמְרוּ, וּמַה (ב) לִינְאִי בַר לְחַמָּא הָוּה הֵהוּא מִיתָא, וּמִסְתַּפִּינָא לְאַשְׁתַּעוּיִי יִתִיר בְּהַדְיָה. לֹא אַהֲדָרוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָאִי דְּאָמְרוּ, דְּצִלוּתְהוֹן דְּמִתְיָא, מְגִינָן עַל חַיִּי. מְנַלְן. דְּכַתִּיב, (במדבר י"ג) וַיַּעֲלוּ בְּנֹגֵב וַיָּבֵא עַד חֶבְרוֹן.

מַעֲשֵׂיכֶם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם? רַעֲשׁ הַקָּבֶר וְאָמַר, קוּמוּ לְכוּ, שְׁעַכְשׁוּ מִפִּים אֶת בְּנֵי. תִּמְהוּ וּבְכַחוּ מִשֵּׁם כְּחֲצֵי מִיל. יִשְׁבוּ עַד שְׁהֲאִיר הַבְּקָר. קָמוּ לְלַכְתָּ, וְרָאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהִיָּה רִץ וּבֹרַח, וְהִיָּה שׁוֹתֵת דָּם עַל כְּתַפְיוּ. אַחְזוּ בוּ, וְסַפְּרוּ לָהֶם אֶת הַמַּעֲשֵׂה. אָמְרוּ לוּ, מַה שְּׁמַךְ? אָמַר לָהֶם, לְחַמָּא בַר לִינְאִי. אָמְרוּ, וּמַה (ב) לִינְאִי בַר לְחַמָּא הִיָּה אוֹתוֹ הַמֵּת. וּפְחָדוּ לְדַבֵּר אִתּוּ יוֹתֵר, וְלֹא חֲזָרוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, זְהוּ שְׁאָמְרוּ שְׁתַּפְּלוּת הַמֵּתִים מְגַנּוֹת עַל הַחַיִּים, מִנֵּן לָנוּ? שְׁכַתוּב וַיַּעֲלוּ בְּנֹגֵב וַיָּבֵא עַד חֶבְרוֹן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תָּא חֲזִי, תְּרִין נְדָרִין נָדַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב. חַד, דְּיִיחָוּת עַמִּיה לְמִידָר עַמִּיה בְּגִלוּתָא, וְחַד דְּיִסְקִינִיה מִקַּבְרִיה, לְמַחְמֵי חֲדוּתָא דְּסִייעֵתָא קַדִּישָׁא דְּדִיירֵי עִם בְּנוֹהִי, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרִימָה אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ בְּגִלוּתָא. וְאֲנֹכִי אֲעַלְךָ גַּם עֲלֵה, כְּמַה דְּאֵתָּ אָמַר (יחזקאל ל"ד) וְהָעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי. וְכַתִּיב (תהלים קכ"ב) שְׁשַׁם עֲלוּ שְׁבֻטִים וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בַּא רְאָה, שְׁנֵי נְדָרִים נָדַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב, אֶחָד שְׁיָרַד עִמּוֹ לְדוֹר עִמּוֹ בְּגִלוּת, וְאֶחָד שְׁיַעֲלֵהוּ מִקַּבְרוֹ לְרְאוּת חֲדוּת הַסִּיּוּעַ הַקָּדוֹשׁ שְׁדָר עִם בְּנָיו. זְהוּ שְׁכַתוּב (בראשית מו) אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרִימָה. אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ בְּגִלוּת, וְאֲנֹכִי אֲעַלְךָ גַּם עֲלֵה, כְּמַה אָמַר (יחזקאל ל"ד) וְהָעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי, וְכַתוּב שְׁשַׁם עֲלוּ שְׁבֻטִים וְגו'.

דְּבַר אַחַר (שמות א') וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם וְגו', אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵהוּא יוּמָא, אַתְיָהִיב לִיה רְשׁוּתָא לְשָׂרוּ שְׁל מִצְרַיִם, עַל כֹּל שְׂאָר עַמִּין, דְּתַנָּא, עַד דְּלֹא מִית יוֹסֵף, לֹא אַתְיָהִיב שְׁלִטְנֹו לְשִׁלְטָנָא דְּמִצְרַיִם עַל יִשְׂרָאֵל, כִּינֵן דְּמִית יוֹסֵף, כִּדִּין וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וַיִּקָּם: כְּמָאן דְּהָוָה מְאִיף וְקָם.

דְּבַר אַחַר וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם וְגו' - אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאוֹתוֹ יוֹם נִתְּנָה רְשׁוּת לְשָׂרוּ שְׁל מִצְרַיִם עַל כֹּל שְׂאָר הָעַמִּים. שְׁשַׁנְיָנוּ, עַד שְׁלֹא מִת יוֹסֵף, לֹא נִתַּן שְׁלִטוֹן לְשִׁלְטוֹן שְׁל מִצְרַיִם עַל יִשְׂרָאֵל. כִּינֵן שְׁמַת יוֹסֵף, אַז וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם. וַיִּקָּם - כְּמִי שְׁהִיָּה נְמוּף וְקָם. [וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ וְכוּ'] רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (שיר א) עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נִתַּן רִיחוֹ. עַד שְׁהַמְלִיךְ - זְהוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זְהוּ שְׁכַתוּב (ישעיה מו) כֹּה אָמַר ה' מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְכַתוּב (דברים ל"ג) וַיְהִי בִישׁוּרוֹן מֶלֶךְ. בְּמִסְבּוֹ - כִּינֵן

(וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ וְכוּ') רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (שיר השירים א') עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נִתַּן רִיחוֹ. עַד שְׁהַמְלִיךְ: דָּא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה מ"ד) כֹּה אָמַר יְי' מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְכַתִּיב (דברים ל"ג) וַיְהִי בִישׁוּרוֹן מֶלֶךְ. בְּמִסְבּוֹ: כִּינֵן

פְּנֵי הַפְּרוּבִים. נְרַדִּי נִתֵּן רִיחוֹ, דְּגַרְמוֹ
לְאַסְתְּלָקָא מִבִּינֵיהוֹן.

דְּבַר אַחַר, עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמַסְבוֹ, בְּעוֹד דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא הָוָה יְהִיב אורֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל,
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ל"ד) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וְגו'. בְּעוֹד דְּהָוָה
כְּתִיב אורֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, שְׂבָקוּ רִיחֵיהוֹן טָב,
וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחַר עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמַסְבוֹ, בְּעוֹד דְּהָוָה
קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא נְחִית עַל טוֹרָא דְּסִינֵי,
לְמִיּהִב אורֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, נְרַדִּי נִתֵּן רִיחוֹ,
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כ"ד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

רְבִי תַנְחוּם אָמַר, כָּל אוֹמְהָ וְאוֹמְהָ אֵית לָהּ
שֵׁר לְעֵילָא, וְכַד קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא יְהִיב
שְׁלִטְנוּתָא לְדִין, אֲנַחֲת לְדִין, וְכַד יְהִיב
שְׁלִטְנוּתָא לְהָוָה שֵׁר, לֵית לֵיהּ שְׁלִטְנוּתָא,
אֵלָא בְּגִין יִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (איכה א') הָיוּ
צָרִיךְ לְרָאשׁ.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן לְקַבִּיל כָּל שְׂאָר
אוֹמִין דְּעַלְמָא, מַה שְׂאָר עַמִּין אֵינּוֹן
שְׂבָעִים, אוֹף יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן שְׂבָעִים, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (בראשית מ"ו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּאָה
מִצְרַיִמָּה שְׂבָעִים. וּמֵאֵן דְּשָׁלִיט עַל יִשְׂרָאֵל,
כְּאִילוּ שְׁלִיט עַל כָּל עַלְמָא.

רְבִי אַבָּא אָמַר מֵהֶכָּא, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ
וְגו', הָא שְׂבָעָה. וְכָל דְּרַגָּא (נ"א סְלָקָא)
לְעֵשְׂרָה, הָא שְׂבָעִים. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, וַיִּקֶּם
מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם.

אָמַר רַב הוֹנָא, אֲמַאי אֲשַׁתְּעִבִידוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל
הָאוֹמִין, בְּגִין דִּישְׁתַּאֲר בְּהוֹן עַלְמָא,
דְּאֵינּוֹן לְקַבִּיל כָּל עַלְמָא, וְכְתִיב, (זכריה י"ד) בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וּמַה הוּא חֲדָה,
אוֹף יִשְׂרָאֵל חֲדָה, דְּכְתִיב, (שְׁמוּאֵל ב', ז') גּוֹי אֶחָד

פְּנֵי הַפְּרוּבִים. נְרַדִּי נִתֵּן רִיחוֹ -
שְׂגַרְמוֹ לְהַסְתְּלֵק מִבִּינֵיהֶם.

דְּבַר אַחַר עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמַסְבוֹ -
בְּעוֹד שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא הָיָה
נוֹתֵן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, שְׂכַתוּב
(שְׁמוֹת לד) וַיְהִי שֵׁם עִם ה'
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה
לֶחֶם לֹא אָכַל וְגו'. בְּעוֹד שְׁהָיָה
כּוֹתֵב תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הוֹצִיאֵו
רִיחָם הַטּוֹב, וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ
יִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחַר עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמַסְבוֹ -
בְּעוֹד שְׁהָיָה הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא
יורֵד עַל הַר סִינַי לְתַת תּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל. נְרַדִּי נִתֵּן רִיחוֹ -
שְׂכַתוּב נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

רְבִי תַנְחוּם אָמַר, לְכָל אִמָּה
וְאִמָּה יֵשׁ שֵׁר לְמַעְלָה, וּכְשִׁנּוֹתָן
הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא שְׁלִיטָה לְזָה
- מוֹרִיד אֶת זֶה, וּכְשִׁנּוֹתָן
שְׁלִיטָה לְאוֹתוֹ שֵׁר, אֵין לוֹ
שְׁלִיטָה אֵלָּא מִשּׁוֹם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ
שְׂכַתוּב הָיוּ צָרִיךְ לְרָאשׁ.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, יִשְׂרָאֵל הֵם
כְּנֻגְדָּה כָּל שְׂאָר אַמּוֹת הָעוֹלָם.
מַה שְׂאָר הָעַמִּים הֵם שְׂבָעִים -
אִף יִשְׂרָאֵל הֵם שְׂבָעִים. זֶהוּ
שְׂכַתוּב כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב
הַבָּאָה מִצְרַיִמָּה שְׂבָעִים. וּמִי
שְׁשׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאִילוּ שׁוֹלֵט
עַל כָּל הָעוֹלָם.

רְבִי אַבָּא אָמַר מִכָּאן, וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וְגו' - הָרִי
שְׂבָעָה. וְכָל דְּרַגָּה (עוֹלָה) לְעֵשְׂרָה
- הָרִי שְׂבָעִים. מַה כְּתוּב
אַחֲרָיו? וַיִּקֶּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל
מִצְרַיִם.

אָמַר רַב הוֹנָא, לְמַה הַשְׁתַּעֲבָדוּ
יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָאֻמּוֹת? בְּשִׁבְלֵי
שְׂיִשְׂאָר בְּהֵם הָעוֹלָם, שְׁהֵם כְּנֻגְדָּה
כָּל הָעוֹלָם, וְכַתוּב (זכריה יד) בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.
וּמַה הוּא אֶחָד - אִף יִשְׂרָאֵל
אֶחָד, שְׂכַתוּב (שְׁמוּאֵל ב' ז') גּוֹי אֶחָד

בְּאַרְצָן. מֵה שְׁמִייה חַד, וּנְתַפְרֵשׁ בְּשַׁבְּעִין, אֹהֶף
יִשְׂרָאֵל חַד, וּנְתַפְרֵשׁ בְּשַׁבְּעִין.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (משלי ל') תַּחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרְצָן
וְגו', תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, דְּתַנְיָא (דף י"ז ע"א)
לִית לֶךְ אֹמְרָא מְפִיכָא וּקְלִילָא וְנִבְזִית קָמִי
קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, פְּנוּתִייהוּ דְּמִצְרָאִי, וְיַהֲיִיב
לֹוּן קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁלֹטְנוּתָא בְּגִינְיִיהוּ
דִּישְׂרָאֵל. וְשִׁפְחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירְתָּהּ, דָּא הֵגֵר,
דְּאוּלִּידַת לִישְׁמַעְאֵל, שְׁעֵשָׂה כַּמָּה רַעוּת
לִישְׂרָאֵל, וְשִׁלְט בְּהֶם, וְעֵינָה אוֹתָם בְּכָל מִינֵי
עַנּוּיִין, וְגִזַּר עֲלֵיהֶם כַּמָּה שְׁמֵדוּת, וְעַד הַיּוֹם
הֵם שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְאִינָם מְנִיחִים לָהֶם
לְעַמּוּד בְּדָתָם. וְאִין לֶךְ גְּלוּת קִשָּׁה לִישְׂרָאֵל
כְּמוֹ גְּלוּת יִשְׁמַעְאֵל.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָהוּ סָלִיק לִירוּשָׁלַם, וְהוּה אָזִיל
בְּאוּרְחָא, חָמָא חַד עֲרַבְבָּא, דְּהוּה אָזִיל
בְּאוּרְחָא, וּבְרִייה עַמִּייה. פְּגַעוּ בְּיודָאִי חַד. אָמַר
לְבְרִייה, הָאִי יוּדָאִי גַעְלָא, דְּמָאִים בִּייה מְרִייה.
נְוּל לִייה, וְרַקִּיק לִייה בְּדִיקְנִייה שְׁבַעַה זְמַנִּין,
דְּאִיְהוּ מְזַרְעָא דְרָאמִין, דְּאָנָא יְדַעְנָא
דְּמִשְׁעַבְדָן בְּהוּ שְׁבַעִין עַמְמִין, אָזִיל בְּרִייה
וְאַחִיד בְּדִיקְנִייה. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ רָאמִין
רָאמִין, גּוֹזְרָנָא עַל עַלְאִין, דִּיחַתוֹן לְתַתָּא. עַד
לָא סִיִּים אַתְבָּלְעוּ בְּאַתְרִיהוֹן.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (שיר השירים ב') עַד שְׁיַפּוּחַ הַיּוֹם
וְנָסוּ הַצִּלְלִים וְגו', עַד שְׁיַפּוּחַ הַיּוֹם, הָאִי
קָרָא עַל גְּלוּתָא דִּישְׂרָאֵל אַתְמַר, דְּאִינוּן
יִשְׁתַּעְבְּדוּן בְּגְלוּתָא, עַד דִּיִּסְתַּיִים הֵהוּא יוּמָא
דְּשִׁלְטְנוּתָא דְּאוּמִין. דְּתַנָּן, אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
אֶלְף שְׁנִין הוּא שְׁלֹטְנוּתָא דְּכָל אוּמִין בְּחַדָּא,
עַלִּייהוּ דִּישְׂרָאֵל. וְלִית לֶךְ אוּמָה דְּלֹא יִשְׁתַּעְבֵּד
עַל יִשְׂרָאֵל, וְאִין לֶךְ אִמָּה שְׁלֹא תִשְׁתַּעְבֵּד בְּהֶם, וְיּוֹם אַחַד

בְּאַרְצָן. מֵה שְׁמוֹ אַחַד וְנִפְרַד
בְּשַׁבְּעִים - אֶף יִשְׂרָאֵל אַחַד
וְנִפְרַד בְּשַׁבְּעִים.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (משלי ל) תַּחַת
שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרְצָן וְגו', תַּחַת
עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ. שְׁשִׁנְיָו, אִין לֶךְ
אִמָּה שְׁפִלָּה וְנִקְלִית וּבְזוּיָה לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַמְצָרִים,
וְנִתְּן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁלִיטָה מְשׁוּם יִשְׂרָאֵל. וְשִׁפְחָה
כִּי תִירֵשׁ גְּבִירְתָּהּ - זֹו הֵגֵר
שְׁהוּלִידָה אֶת יִשְׁמַעְאֵל, שְׁעֵשָׂה
כַּמָּה רַעוּת לִישְׂרָאֵל, וְשִׁלְט
בְּהֶם, וְעֵינָה אוֹתָם בְּכָל מִינֵי
עַנּוּיִים, וְגִזַּר עֲלֵיהֶם כַּמָּה
שְׁמֵדוּת, וְעַד הַיּוֹם הֵם שׁוֹלְטִים
עֲלֵיהֶם, וְאִינָם מְנִיחִים לָהֶם
לְעַמּוּד בְּדָתָם. וְאִין לֶךְ גְּלוּת
קִשָּׁה לִישְׂרָאֵל כְּמוֹ גְּלוּת
יִשְׁמַעְאֵל.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָיָה עוֹלָה
לִירוּשָׁלַם, וְהָיָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ.
רָאָה עַרְבֵי אַחַד שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ
בְּדֶרֶךְ וּבְנוּ עִמּוֹ. פְּגַשׁוּ בִיהוּדִי
אַחַד, אָמַר לְבָנוּ, הִיְהוּדִי הָיָה
גַעַל, שְׁמָאס בּוֹ אָדוּנוּ. נָוַל אוֹתוֹ
וְתִירַק לוֹ בְּזַקְנוֹ שְׁבַע פְּעָמִים,
שְׁהוּא מְזַרַע שֶׁל רְמִים, שְׁאִנִּי
יְדַעְתִּי שְׁמִשְׁעַבְדִים בְּהֶם שְׁבַעִים
עַמְמִים. הֵלֶךְ בְּנוּ וְתַפְסוּ בְּזַקְנוֹ.
אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, רְמִים רְמִים,
גּוֹזְרָנִי עַל הַעֲלִיוּנִים שְׁיַרְדּוּ
לְמַטָּה. עַד שְׁלֹא סִיִּים, נִבְלְעוּ
בְּמִקּוּמָם.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (שיר ב) עַד
שְׁיַפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים וְגו'.
עַד שְׁיַפּוּחַ הַיּוֹם - פְּסוּק זֶה
נֹאמַר עַל גְּלוּת יִשְׂרָאֵל, שְׁהֶם
יִשְׁתַּעְבְּדוּ בְּגְלוּת עַד שְׁיַסְתַּיִים
אוֹתוֹ יוֹם שֶׁל שְׁלֹטוֹן הָאֻמוֹת.
שְׁשִׁנְיָו, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֶלְף
שְׁנִים הוּא שְׁלֹטוֹן הָאֻמוֹת כְּאַחַד
הוּא כְּנִגְדּוֹ, שְׁפִתּוּב (זכריה יד) וְהָיָה